

NEDERLANDSE VISSERSBOND

GOEDGEKEURD BIJ KON. BESLUIT d. d. 28 NOVEMBER 1936

8300 AB Emmeloord

Postbus 64
Telefoon (0527) 69 81 51
Telefax (0527) 69 87 76

K.v.K. Den Haag nr. 40407419

Kantooradres:
Onder de Toren 30, Emmeloord

Min. Landbouw Natuur & Voedselkwaliteit
mevrouw G. Verburg
Postbus 20401
2500 EK DEN HAAG

No.: 20090726/054/DJB/CDK

Onderwerp: Problematiek bruinvissen

Uw schrijven:

Emmeloord, 14 april 2009

Geachte mevrouw Verburg,

De afgelopen jaren is het regelmatig voorgekomen dat bruinvissen dood en soms beschadigd op onze stranden aanspoelen. Eén van de oorzaken van strandingen is door wetenschappers aangetoond als bijvangst in de staandwantsvisserij. Echter niet ieder type staandwantsvisserij is verantwoordelijk voor het bijvangen van bruinvissen. Binnen de staandwantsvisserij bestaan verschillende métiers en er is bijvoorbeeld een gefundeerde aanname dat de staandwantsvisserij op tong, die zich in het MSC-certificeringstraject bevindt, geen debet is aan de bijvangst van bruinvissen. Andere typen staandwants hebben eerder last van het bijvangen van bruinvissen en er moet dan ook een onderscheid worden gemaakt als het gaat om maatregelen en beheer. Het probleem van de beschadigingen moet ook nog verder onderzocht worden.

Interactie bruinvissen en visserij

De sterke toename van zowel bruinvissen als staandwantsvissers in de Nederlandse kustwateren heeft tot gevolg dat er meer kans bestaat op interactie tussen beiden. Onderzoek in binnen- en buitenland laat zien dat bepaalde vormen van visserij een verhoogd risico op bijvangst van bruinvissen kunnen hebben. Genoemd wordt onder andere de visserij met grofmazige staande netten op kabeljauw en tarbot. Deze visserij wordt echter in de Nederlandse kustwateren in beperkte mate uitgevoerd en op plaatsen relatief ver verwijderd van de plaatsen waar vooral beschadigde bruinvissen aanspoelen. De visserij met fijnmazige staande netten op tong is verreweg de belangrijkste vorm van staandwantsvisserij die in de Nederlandse kustwateren wordt uitgeoefend. Uit onderzoek blijkt heel duidelijk dat in de staandwantsvisserij op tong niet of nauwelijks sprake is van bijvangst van bruinvissen of andere zeezoogdieren. Sinds jaren leveren Nederlandse staandwantsvissers een actieve bijdrage aan het onderzoek naar de oorzaak van bruinvissstrandingen.

Onderzoek naar beschadigde bruinvissen

Recente strandingen van beschadigde bruinvissen zijn voor Justitie aanleiding geweest voor een strafrechtelijk onderzoek. Een aantal beschadigde bruinvissen is door het Nederlands Forensisch Instituut (NFI) onderzocht op doodsoorzaak. Ook bij het strafrechtelijk onderzoek hebben staandwantsvissers hun kennis ingebracht. Het resultaat van het NFI onderzoek is dat er geen aanwijzingen zijn gevonden dat de beschadigingen door menselijk handelen zijn toegebracht. De officier van justitie heeft de KLPD van de zaak gehaald, omdat er geen aanwijzingen blijken te zijn voor nader strafrechtelijk onderzoek. Daarnaast zijn er wetenschappers die ervan overtuigd zijn dat de door hen onderzochte dieren beschadigd zijn door staandwantsvissers met messen.

De situatie is op het moment zo dat er nog geen bewezen eenduidige oorzaak voor de beschadigde dieren gevonden is. Toch blijven er berichten in de landelijke media verschijnen waarin wetenschappers uitspreken dat de beschadigingen van bruinvissen eenduidig aan staandwantsvissers zijn toe te schrijven. Dit heeft verre gaande consequenties voor het imago van de staandwantsvissers. Het probleem van de

NEDERLANDSE VISSERSBOND

GOEDGEKEURD BIJ KON. BESLUIT d. d. 28 NOVEMBER 1936

Blad: bruinvisstrandingen en –beschadigingen kan alleen worden opgelost als alle belanghebbenden samenwerken om de waarheid boven water te krijgen.

Interdisciplinair onderzoek

Wij willen u vragen om op korte termijn een interdisciplinair onderzoek te starten naar de oorzaak van de strandingen en van de beschadigde dode bruinvissen op onze stranden. Bijvangst in visserij is één van de mogelijke oorzaken, maar daarnaast ook infrastructurele werken, seismologisch onderzoek, scheepvaart en zandwinning. Een onafhankelijke voorzitter zou leiding moeten geven aan het interdisciplinaire team van onder meer wetenschappers, opsporingsambtenaren (KLPD, AID en Kustwacht), waterbeheerders (Rijkswaterstaat) en beroepsvissers. Vanuit de kenniskring Staandwantvisserij dringen vissers aan op onderzoek naar de oorzaak van strandingen van bruinvissen. Zie bijgevoegde brief d.d. 8 april 2009 met als titel “bijvangst bruinvissen”. Wereld Natuur Fonds, Stichting de Noordzee, Kust & Zee en Dolphin Fund hebben tijdens de laatste bijeenkomst van de kenniskring op 8 april jl. hun steun gegeven voor een interdisciplinair onderzoek.

Wij vertrouwen er op u voldoende te hebben geïnformeerd. Voor nadere toelichting zijn wij graag bereid. Een kopie van deze brief sturen wij aan Wereldnatuurfonds, Stichting de Noordzee, Kust & Zee en Dolphin Fund.

Met vriendelijke groet,
NEDERLANDSE VISSERSBOND

J.K. Nooitgedagt
Voorzitter

D.J.I. Berends
Secretaris

Bijlage: brief namens kenniskring Staandwant

Nederlandse Visserijbond/ Federatie van Visserij Verenigingen
t.a.v. de heer D. J. Berends/ de heer G. Meun
P/a postbus 64
8300 AB Emmeloord

Noordwijk, 8 april 2009

Betreft: bijvangst bruinvissen

Mijne heren,

Zoals bekend worden staand want vissers sinds 2003 openlijk verdacht van structurele bijvangsten en mutilaties van bruinvissen. Onze sector heeft de beschuldigingen steeds als onterecht en onrechtvaardig ervaren. Door een dialoog aan te gaan met de betrokken partijen is door ons geprobeerd misverstanden weg te nemen, in kaart te brengen wat er feitelijk aan de hand is en oplossingen voor werkelijke problemen te vinden.

Zo hebben wij actief deelgenomen aan de vele workshops en bijeenkomsten (o.a. LNV, Dolphin Dinner, NSRAC) en onderzoeken (o.a. Waarnemers Programma, Pinger Onderzoek, Zeehonden Centrum Pieterburen, Onderzoek KLPD) over bijvangsten.

Bij verschillende gelegenheden is ons standpunt in de kwestie aangegeven: *“de Nederlandse staand want vissers vissen voornamelijk op tong, een visserij die aantoonbaar geen bijvangst van bruinvissen kent. Bij de wintervisserij op kabeljauw en tarbot, die beperkt wordt uitgeoefend, kan incidenteel enige bijvangst voorkomen, iets dat wij zeer betreuren en zo veel mogelijk willen beperken, onder meer door het vrijwillig toepassen van pingers”*.

Onderzoeken (o.a. Vinther, Pieterburen, KLPD, voorlopige conclusies van onderzoeken (o.a. Monitoring door Imares) en zich voordoende feiten (aanspoelingen waar wij niet vissen) onderbouwen bovengenoemde stellingname.

Toch blijven met name wetenschappers en onderzoekers, hetgeen deskundigheid en autoriteit suggereert, kritiek spuien in de pers. Kritiek die niet op feiten, maar op speculatie blijft gebaseerd. En kritiek die in ernstige mate bedreigend is voor ons bestaansrecht.

Inmiddels zijn wij tot de conclusie gekomen dat we in een heksentribunaal zijn verzeild geraakt. Wij hebben het gevoel dat onze critici de door ons aangedragen informatie en de informatie die in ons voordeel is negeren. Zo wachten al ruim een jaar op de rapportage van het Waarnemers Programma. Ook wachten we al 2 jaar op pingers, waarvoor de fondsen beschikbaar zijn. Het wachten is op “onderzoeks resultaten”, waarbij volgens ons het wiel opnieuw wordt uitgevonden.

Gezien de ernst van de situatie verzoeken wij de Visserijbond en de Federatie op korte termijn op het hoogste niveau overleg te plegen over deze situatie en daarbij te vragen om een volledig onderzoek door de KLPD.

In afwachting van uw reactie.

Met vriendelijke groet,

R. Cramer
Namens de vissers in de Kenniskring Staandwant